

PARTER (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

ERIK Olov Åberg, 19511025-7531
 Vijvägen 10
 817 40 Bergby

Offentlig försvarare:

Advokat Bo Karlsson
 Advokatfirman Åhlén & Lyreskog AB
 Norra Rådmansgatan 8 A
 803 11 Gävle

Åklagare

Kammaråklagare Anette Ölmbro
 Åklagarmyndigheten
 Åklagarkammaren i Luleå
 Box 924
 971 28 Luleå

Målsägande

Sekretess NN, se Partsbilaga sekretess
 Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Vera Gärdemalm
 Advokatbyrån Vera Gärdemalm
 Hjalmar Lundbohmsvägen 52
 981 31 Kiruna

DOMSLUT**Brott som den tilltalade döms för**

Köp av sexuell tjänst, 6 kap 11 § brottsbalken
 2014-08-07 -- 2014-08-08

Påföljd m.m.

1. Villkorlig dom
2. Dagsböter 40 å 100 kr

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 23 982 21 Gällivare	Lasarettsgatan 22	0970-758 00 E-post: gallivare.tingsratt@dom.se www.gallivaretingsratt.domstol.se	0970-758 49	måndag - fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

Skadestånd

Erik Åberg ska utge skadestånd till Sekretess NN med 50 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 augusti 2014 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna om målsägandens namn och personuppgifter ska bestå i målet.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Vera Gärdemalm tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 48 224 kr. Av beloppet avser 30 429 kr arbete, 6 343,75kr tidspillan, 1 806,50 kr utlägg och 9 644,75 kr mervärdesskatt. Av denna kostnad ska Erik Åberg till staten återbetala 14 467 kr.
  2. Bo Karlsson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 25 677 kr. Av beloppet avser 20 506,50 kr arbete, 35 kr utlägg och 5 135,40 kr mervärdesskatt. Av denna kostnad ska Erik Åberg till staten återbetala 7 703 kr.
-

BEGÄRAN M.M.

Åklagaren har begärt att tingsrätten ska döma Erik Åberg för köp av sexuell tjänst enligt följande beskrivning.

*Åberg har vid ett par tillfällen i tiden 2014-08-07–2014-08-08 i målsägandens bostad på **Sekretess** i Gällivare mot ersättning skaffat en tillfällig sexuell förbindelse av målsäganden. Åberg begick gärningen med uppsåt.*

Erik Åberg har förnekat gärningen.

Målsäganden, som också biträder åtalet, har begärt att rätten ska förplikta Erik Åberg att till henne utge ersättning med 60 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 8 augusti 2014 till dess betalning sker. Av beloppet avser 10 000 kr ersättning för kränkning och 50 000 kr för psykiskt lidande.

Erik Åberg har bestritt yrkandet och inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

UTREDNINGEN

Åklagaren har åberopat förhör med målsäganden Sekretess, med den tilltalade Erik Åberg och med vittnet Ulla Öderyd Åberg samt som skriftlig bevisning kontoutdrag och journalutdrag.

Målsäganden har som skriftlig bevisning åberopat läkarintyg till styrkande av personskada.

Erik Åberg har som skriftlig bevisning åberopat skuldebrev och intyg om lån.

DOMSKÄL

Har Erik Åberg gjort sig skyldig till brott?

Tingsrätten gör bedömningen att målsäganden är trovärdig och att de uppgifter som målsäganden lämnat är så tillförlitliga att dessa ska läggas till grund för bedömningen av åtalet. Mot den bakgrunden är åtalet styrkt och Erik Åberg ska därför dömas för köp av sexuell tjänst. Skälen för detta är följande.

Erik Åberg har berättat att han har haft en sexuell förbindelse med målsäganden under en lång tid, ända sedan målsäganden var i 16 – 17 årsåldern. Enligt Erik Åberg så inleddes den sexuella relationen på målsägandens initiativ och det har enligt honom inte lämnats någon ekonomisk ersättning för sexuella tjänster. Han har vidgått att han och målsäganden träffades den 7 till 8 augusti 2014 i Gällivare och att de då hade sexuellt umgänge med varandra vid ett tillfälle. Erik Åberg har uppgett att det inte utlovades någon ekonomisk ersättning för sex. Han har dock vidgått att han satte in 8 000 kr på målsägandens bankkonto den 8 augusti 2014. Erik Åberg har förklarat detta med att han ville hjälpa målsäganden som då befann sig i ekonomiskt trångmål. Han har vid åtskilliga tidigare tillfällen hjälpt målsäganden ekonomiskt både genom att låna ut pengar och genom ekonomiska bidrag eftersom han varit medveten om målsägandens dåliga ekonomi. Han vet att målsäganden haft sina ”up and downs”, dvs., att hon tidvis mått dåligt. Den sexuella relationen dem emellan har dock alltid varit på hennes initiativ.

Mot Erik Åbergs uppgifter ska ställas de uppgifter som målsäganden lämnat. Målsäganden har berättat att hon sedan 13 – 14 årsålder utfört sexuella tjänster för Erik Åberg mot betalning. Hon har berättat att han första gången frågade henne om hon ville tjäna lättförtjänta pengar och att hon trodde att det skulle röra sig om att hon skulle klippa gräsmattan eller kratta. Det var olika sexuella handlingar som hon fick göra och det eskalerade ju äldre hon blev. Målsäganden har berättat att det

pågick in i vuxen ålder och att det sista tillfället var i augusti 2014 då hon till slut sa ifrån. Målsäganden har berättat att Erik Åberg sa till henne att hon inte fick berätta något och hon var rädd att han skulle försvinna ur hennes liv om hon inte gjorde som han bad henne. Målsäganden har berättat att hon fick pengar för varje gång hon ställde upp på sexuella handlingar. När hennes mor och hennes vänner undrade varifrån hon fick alla pengar ifrån. Hon fick också låna pengar av Erik Åberg och skulderna utnyttjade Erik Åberg till att pressa henne att ställa upp på sexuellt umgänge. Hon har mått mycket dåligt psykiskt. Hon skämdes och var rädd att någon skulle få veta vad som pågick. Hon kände att hon inte kunde säga nej till honom. När det gäller dagarna den 7 – 8 augusti så kom Erik Åberg på besök i Gällivare. Först var det tal om att han skulle betala 3 000 – 4 000 kr, men sedan höjde han beloppet eftersom det blev fråga om tre olika tillfällen under de två dagarna. Efter den gången i augusti satte hon stopp. Hon kände sig kränkt och äcklad och mådde mycket dåligt psykiskt. Hon sökte senare under hösten hjälp av psykiatri och har varit sjukskriven under en lång tid.

Tingsrätten finner att målsäganden har lämnat en berättelse som framstår som självupplevd. Berättelsen är sammanhängande, klar och detaljerad. Med hänsyn till att det föreligger sekretess för målsägandens personuppgifter och i syfte att målsägandens identitet inte ska röjas har referaten av de hörda personernas uppgifter hållits korta i domen. Ett stort antal detaljer i berättelsen har bekräftats av Erik Åberg bland annat om vilka sexuella handlingar som målsäganden utförde på Erik Åbergs begäran och var det sexuella umgänget ägt rum. Vad som vidare stärker uppgifternas tillförlitlighet är att målsäganden inte ändrat sina uppgifter under tid. Detta bekräftas av de uppgifter som lämnats av vittnet Ulla Öderyd Åberg till vilken målsäganden berättat om händelserna. Att målsäganden hållit fast vid uppgifterna om att hon fått utföra sexuella handlingar mot ersättning bekräftas också av de journalanteckningar som åklagaren har åberopat.

Sammantaget finner tingsrätten därför att åklagaren har bevisat att Erik Åberg gjort sig skyldig till den åtalade gärningen. Brottet ska rubriceras som köp av sexuell tjänst.

Vilken påföljd ska dömas ut?

När det gäller straffvärdet för gärningen ska det beaktas som försvårande omständigheter att målsäganden stått i ett känslomässigt och ekonomiskt beroendeförhållande till Erik Åberg, vilket han har haft insikt om och utnyttjat. Omständigheterna får anses så försvårande att påföljden inte kan stanna vid ett bötesstraff (jfr. prop. 2010/11:77 s. 6 ff., NJA 2001 s. 527 och RH 2008:59).

Mot bakgrund av att varken brottslighetens art eller straffvärde talar för ett fängelsestraff ska påföljden för Erik Åberg bestämmas till villkorlig dom och 40 dagsböter.

Skadestånd

Målsäganden har som grund för skadeståndstalan åberopat att Erik Åberg gjort sig skyldig till brott i enlighet med åtalet och att han utnyttjat att målsäganden befunnit sig i en beroendeställning till Erik Åberg. Målsäganden har gjort gällande att hon genom brottet utsatts för en allvarlig kränkning och att hon vållats psykiskt lidande vilket medfört behov av kontakter med psykiatrin och att hon varit sjukskriven från mars 2015 helt eller delvis, en sjukskrivning som alltjämt är pågående för närvarande till den sista maj 2016.

Tingsrätten gör följande bedömning

I 2 kap. 3 § skadeståndslagen föreskrivs att den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar angrepp mot dennes person, frid, frihet eller ära ska ersätta den skada som kränkningen innebär.

Ersättning för kränkning är en särskild form av ideellt skadestånd som inte förutsätter att fysisk skada uppkommit. Bestämmelsen gäller bara brott som angriper den skadelidandes personliga integritet. Utrymmet för att döma ut kränkningersättning på grund av brottet *köp av sexuell tjänst* får därför anses begränsat eftersom straffbestämmelsen har ett allmänt syfte att bekämpa prostitution som företeelse i samhället. Även om det i detta fall förekommit försvårande omständigheter i det att målsäganden stått i ett beroendeförhållande till Erik Åberg, vilket denne haft insikt om och utnyttjat, så förutsätts inte något tvång eller utnyttjande för att ett brott ska ha begåtts enligt straffstadgandet. Mot den bakgrunden finner tingsrätten att målsägandens begäran om ersättning för kränkning ska lämnas utan bifall (jfr. RH 2008:79).

När det gäller målsägandens yrkande om ersättning för personskada i form av psykiskt lidande (sveda och värk) kan det av den medicinska utredningen och av förhöret med målsäganden konstateras att målsäganden efter händelsen lidit av psykiska besvär som lett till vistelse inom psykiatri och en längre tids sjukskrivning. Med hänsyn till det tidsmässiga sambandet mellan brottet och skadan anser tingsrätten att det föreligger övervägande sannolikhet att brottet i vart fall utlöste besvären. Även om tidigare inträffade händelser kan antas ha bidragit till målsägandens sjukdomsbild så är det inte möjligt att utreda i vilken grad de tidigare händelserna medverkat till den nu aktuella skadan. Tingsrätten finner mot denna bakgrund att målsäganden till följd av brottet orsakats en personskada vilken Erik Åberg är ersättningskyldig för i dess helhet (jfr. NJA 1992 s. 740 II). Den begärda ersättningen framstår mot bakgrund av den långa sjukdomstiden som skälig.

Sekretess

Sekretessen för uppgifterna om målsägandens namn och övriga personuppgifter ska bestå i målet.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga (DV400)

Den som vill överklaga kan göra det senast den 14 juni 2016. Överklagandet ska vara adresserat till Hovrätten för Övre Norrland men ska ges in till tingsrätten.

Niklas Lind